

Symmetrisen kaupungin vision toimeenpanosuunnitelma 2040

J•ENSUU

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto
2. Toimenpidekokonaisuudet
3. Seuranta ja päivitys

Liitteet

- Laadintaprosessin kuvaus
- Osallistaminen ja vuorovaikutus

1. Johdanto

- Symmetrisen kaupungin visio 2040
- Toimeenpanosuunnitelman tarkoitus
- Poikkileikkaavat periaatteet
- Yhteys kaupungin strategiaan
- Yhteys muihin suunnitelmiin

Joensuun symmetrinen kaupunki

Joensuun kaupunkikehityksen tavoitteena on symmetrinen kaupunki, jossa kaupunkikeskusta kasvaa Pielisjoen molemmille rannoille. Joensuun keskusta ja sen lähialueet ovat kehittyneet pitkälti vuonna 2014 laaditun symmetrisen kaupungin vision mukaisesti – Pielisjoen molemmin puolin on uudistettu keskustaa, toriympäristö on kehittynyt uudistuneena ja elinvoimaisena ja uutta asumista on rakennettu merkittävästi Penttilänrannan puolelle. Uudet sillat Pielisjoen joen yli luovat yhtenäisen ja viihtyisän keskustakokonaisuuden.

Tavoitteena on edelleen kehittää ja uudistaa kehämäisesti symmetristä kaupunkia asumisen, saavutettavuuden ja liikenteen, elinkeinotoiminnan sekä virkistysten ja matkailun teemojen kautta. Symmetrisyyteen kuuluu maantieteellisen ulottuvuuden lisäksi ihmisten, luonnon ja teknologian muodostama symmetria.

*Symmetrisen kaupungin
kehämäinen aluerakenne*

Joensuun symmetrisen kaupungin visio kartalla

Saavutettavuuden ja
liikkumisen uudet palvelut

Yritystoiminnan uudet
mahdollisuudet

Asumisen uudet
mahdollisuudet

Liikkumisen ja logistiikan
uudet mahdollisuudet

Matkailun ja virkistyksen
uudet mahdollisuudet

Mehtimäki - osaaminen
ja yrittäminen

Asuinympäristöt rantojen
läheisyydessä

Pyhäselän virkistys-
ja luontoympäristö
talvella ja kesällä

Vartin keskusta – helppo saavuttaa
bussilla, pyörällä, kävellen ja
autolla

Kaupallinen keskusta,
kaupunkilaisten olohuone ja
kaupunkimatkailukohde

Industry Joensuun
yritysalueet: Greenpark,
Circular Park, Future Park

Toimeenpanosuunnitelman tarkoitus

Konkretisoi vision

Kokooa vision keskeiset tavoitteet konkreettisiksi toimenpiteiksi. Määrittelee, mitä tehdään, missä järjestyksessä ja millaisilla keinoilla.

Ohjaa tekemistä

Yhdistää vision arjen päätöksentekoon ja tekemiseen yli valtuustokausien. Ohjaa investointeja, hankkeita, maankäyttöä ja kehittämistoimia.

Yhteinen kehikko

Ei erillinen ohjelma, vaan yhteinen suunta. Kytkeytyy kaupungin strategiaan ja muihin käynnissä oleviin ohjelmiin.

Painottaa vaikuttavuutta

Keskittyy vision kannalta olennaisimpiin ja toteuttamiskelpoiisiin toimenpiteisiin sekä niiden seurantaan ja vaikutuksiin.

Joensuun symmetrisen kaupungin visio on hyväksytty kaupunginvaltuustossa syksyllä 2025.

Vision toimeenpanosuunnitelman keskeisenä tarkoituksena on konkretisoida ja vastuuttaa kaupungin päättäjiä ja viranhaltijoita käytännön toteutuksiin. Toimeenpanosuunnitelman keskeisenä linjauksena on jatkaa Penttilänrannan rakentamista, avata kaupunkirakennetta Pyhäselän suuntaan sekä valmistella Pielisjoen suiston kehittämistä ja sen tulevia investointeja.

Konkreettiset toimenpiteet suunnataan lähivuosille (noin 3–10 vuotta), kun taas visio ulottuu vuoteen 2040 ja osin sen jälkeiseen aikaan.

Toimeenpanosuunnitelma on osa strategista kokonaisuutta ja sillä on vahva yhteys Joensuun kaupunkistrategiaan. Strategia määrittää mitä Joensuussa tavoitellaan kokonaisuutena, visio määrittää millaista keskustaa ja kaupunkirakennetta kehitetään ja vision toimeenpanosuunnitelma määrittää mitä, missä ja milloin konkreettisesti tehdään symmetrisen kaupungin keskustassa.

Toimeenpanosuunnitelman poikkileikkaavat periaatteet

Strateginen kytkentä ja kokonaisuuden hallinta

- Toimenpiteet tukevat kaupungin strategiaa ja muita kehityssuunnitelmia eivätkä ole irrallisia hankkeita

Vaikuttavuus ja mitattavuus

- Painopiste on vaikuttavissa kokonaisuuksissa, ei yksittäisissä pistetoimissa
- Tavoitteiden ja toimenpiteiden etenemistä voidaan seurata

Taloudellinen realismi ja vaiheittaisuus

- Toimenpiteet ovat toteutettavissa kaupungin taloudellisten reunaehtojen puitteissa
- Toteutus etenee vaiheittain ja hallitusti

Kestävyys ja resurssiviisaus

- Ilmasto, energia, ympäristö ja olemassa olevien rakenteiden hyödyntäminen ohjaavat kaikkea kehittämistä ja tukevat kestäväää kasvua

Vision kehittämisteemat

Kehittäminen on poikkihallinnollista: keskeiset kehittämisteemat kytkeytyvät toisiinsa ja ohjaavat toimenpidekokonaisuuksia.

- **Asuminen ja maankäyttö:** Symmetrisen kaupungin asuminen ja maankäyttö luovat perustan elävälle arjelle, palveluille ja yritystoiminnalle.
- **Kaupunkielämä:** Kaupunkielämä, tapahtumat ja julkiset tilat vahvistavat identiteettiä, vetovoimaa ja ympärivuorokautista käyttöä.
- **Elinvoima, yritykset ja palvelut:** Symmetrinen kaupunki toimii yritysten, työpaikkojen ja palveluiden keskittymänä sekä eri toimintojen solmukohtana.
- **Saavutettavuus ja liikkuminen:** Saavutettava ja käveltävä keskusta kytkeytyy sujuvasti työpaikka-, tapahtuma- ja matkailualueisiin.
- **Tapahtumat ja matkailu:** Tapahtumat ja matkailu liittävät keskustan Mehtimäkeen ja Joensuun vetovoimaisiin kokonaisuuksiin.
- **Osaaminen, oppiminen ja kansainvälisyys:** Symmetrinen kaupunki toimii oppimisen, tutkimuksen ja yritystoiminnan kehitysalustana, jossa osaaminen ja kansainvälisyys näkyvät arjessa ja kaupunkielämässä.

Toimenpiteiden strategiset tavoitteet

Elinvoiman ja
vetovoiman
vahvistaminen

Sujuvan arjen ja
saavutettavuuden
parantaminen

Kestävän ja
laadukkaan
kaupunki-
ympäristön
kehittäminen

Toimenpiteitä ohjaavat vaikuttavuus,
taloudellinen realismi ja kestävyys

2. Toimenpidekokonaisuudet

- Laadukkaan asumisen Joensuu
- Sujuvan liikkumisen Joensuu
- Vieraanvarainen Joensuu
- Huippuosaamisen ja oppimisen Joensuu
- Elämysten Joensuu

Laadukkaan elämisen Joensuu

Keskeiset toimenpiteet ja kehittämiskärjet

- Lapsiperheiden palveluiden vahvistaminen ruutukaava-alueella
- Penttilänrantaan palveluja ja perheasuntoja
- Päivittäistavarakaupan lisääminen keskustaan
- Keskustan asumisen ja rakennuskannan uudistaminen mahdollistamalla ja tukemalla korjausrakentamista
- Esteettömyyden, viihtyisyyden ja kaupunkikuvan laadun parantaminen osana asumisen ja arjen laatua
- Vesistön hyödyntäminen asumisen ja arjen laatutekijänä
- Sirkkalan ja Pekkalan alueen kehittäminen monipuolisena elinkeinoalueena ja virkistys- ja kulttuuriympäristönä

Vision tavoitekuvaus 2040

Joensuussa toteutuu laadukas, mutkaton ja turvallinen elämä vesistöjen äärellä. Joensuu tarjoaa uudistuvaa kaupunkiasumista, jossa luonto on lähellä. Joensuu tarjoaa lapsille ja nuorille kehittymisen ja menestymisen avaimet.

Toimenpiteiden priorisointi

1. Nopeasti käynnistettävät toimenpiteet	2. Strategiset toimenpiteet	3. Avaininvestoinnit ja rakenteelliset muutokset
Kalastus- ja oleskelulaitureiden toteutus Pielisjoen rantaan	Ruutukaava-alueen hissi- ja rakennusinfran kehittämissuunnitelma ja toteutusmallien määrittely	Päiväkodin toteuttaminen keskustan ruutukaava-alueelle
Valaistusta ja viihtyisyyttä koskevat parantamistoimenpiteet asuinkortteleissa	Keskustan perhepalveluiden kehittämissuunnitelma ja kehittämistoimenpiteiden määrittely	Sirkkalan ja Pekkalan alueiden kehittäminen virkistys- ja kulttuuriympäristöinä elinkeinoelämän kehittämisen rinnalla
Taloyhtiöiden opastaminen ja kannustaminen pieniin esteettömyys- ja viihtyisyyskokeiluihin	Keskustan asumisen täydennysrakentamisen periaatteiden ja laatuksien määrittely	Asumisen täydennysrakentamisen mahdollistavat kaava- ja infraratkaisut
Turvallisten koulureittien toteuttaminen keskustaan parantamistoimenpiteiden avulla	Symmetrisen kaupungin asuinalueiden tulevaisuuden asumisratkaisujen konseptointi, palvelumuotoiluun perustuva kehittäminen ja asumisen markkinointi	Nykyistä laajemmat esteettömyys- ja peruskorjausinvestoinnit rakennuskannassa
Keskustan asuinkortteleiden esteettömyyden ja arjen toimivuuden kartoitus	Suunnitelma ja toteutusmalli Pielisjoen vesistöympäristön kehittämisestä ja siihen liittyvistä palveluista (rakennemallisuunnitelma)	Asemanseudun kehittäminen asuin ympäristönä
	Päivittäistavaratoiminnan sijoittumisedellytysten luominen (keskusta–Mehtimäki–kampus-akseli)	Penttilän kaavojen mukaisen asuinrakentamisen toteuttaminen
	Symmetrisen kaupungin tavoitteellinen kehittäminen laatimalla hyvän rakentamisen opas (kaupunkikuva, alueen identiteetti, taide ym.)	

Sujuvan liikkumisen Joensuu

Keskeiset toimenpiteet ja kehittämiskärjet

- Liikenne- ja katuhierarkian selkeyttäminen
- Keskustan saavutettavuuden varmistaminen infrainvestoinnein
- Kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelma (SUMP)
- Pysäköintisuunnitelmakokonaisuuden toimeenpano
- Siltoja koskevat suunnitelmat ja investoinnit:
 - Uusi siltayhteys: Penttilä-Jokiasema (Länsikadun jatke)
 - Uusi siltayhteys: Sirkkapuistosta silta Pielislinnan kulmalle
 - Länsi- ja Itäsillan tarpeen selvittäminen autoliikenteelle tulevaisuudessa
- Raideliikenteen kehittäminen lentoliikenteen turvaamisen ohella

Vision tavoitekuvaus 2040

Joensuussa julkinen liikenne on digitalisoitua ja toimivaa. Suomen parhaassa pyöräilykaupungissa panostamme myös kävely-ympäristöihin ja sujuvaan autolla liikkumiseen. Vartin kaupungissa ydinkeskustaan on helppo tulla.

Toimenpiteiden priorisointi

1. Nopeasti käynnistettävät toimenpiteet	2. Strategiset toimenpiteet	3. Avaininvestoinnit ja rakenteelliset muutokset
Liikennemäärien systemaattinen seuranta (ml. jalankulku ja pyöräily) osana kaupunkikeskustan palveluiden sijoittumissuunnittelua	Kestävän kaupunkiliikenteen suunnitelman laatiminen (SUMP) sisältäen sähköistyvän liikenteen toimenpidesuunnitelman	Siltoja koskevat suunnitelma ja investoinnit • Uusi siltayhteys Penttilä-Jokiasema (Länsikadun jatke) → Joen huulet • Sirkkapuistosta kävelysilta Pielislinnan kulmalle • Länsi- ja Itäsillasta kävelyn, pyöräilyn ja kaupunkielämän silta → Kiinnostava akseli rautatieasema-keskusta
Sähköautojen latauspaikkojen lisääminen symmetrisen kaupungin alueella (operaattorilähtöisesti)	Liikennehankkeiden strategisten vaikutusten arviointi osana kaupunkisuunnittelua	Raideliikenteen palvelutason ja saavutettavuuden parantaminen lentoliikenteen ohella
Pyöräpysäköinnin ja mikroliikkumisen pysäköinnin kehittämissuunnitelma ja toteutus	Kustannustehokkaan joukkoliikenteen kehittämismahdollisuuksien selvittäminen	Parhaiden infraratkaisujen toteuttamisen jatkaminen (esim. pyöräkadut, pääpyörätiet, kaupunkikiertoliittymät). Varmistetaan näillä keskustan hyvä saavutettavuus asuinalueilta
Pysäköintisuunnitelman päivityksen toimeenpano	Joensuun lentokenttäympäristön kehittäminen Itä-Suomen ilmailulogistiikan monipuoliseksi keskittymäksi (matkustaminen, teollisuus, turvallisuus, puolustus, huoltovarmuus ja varautuminen)	
Pyöräliikenteen laatukäytävien brändääminen ja viestintä		

Vieraanvarainen Joensuu

Keskeiset toimenpiteet ja kehittämiskärjet

- Keskustan kaupallisen elinvoiman vahvistaminen
- Vetovoimaiset ja viihtyisät julkiset tilat ja kohtaamispaikat
- Perhe- ja lapsiystävällinen keskusta arjen asioinnissa
- Keskustan, Penttilän ja lähialueiden (Mehtimäki, Niinivaara) palveluverkoston tasapainoinen kehittäminen
- Kulttuuri- ja matkailupalveluiden näkyvyys ja saavutettavuus
- Asemanseudun ja keskustan kehittäminen vetovoimaisena saapumisen ja asioinnin ympäristönä
- Pohjoiskarjalaisen vieraanvaraisuuden tuominen kaupunkikuvaan palveluiden, tapahtumien ja julkisten tilojen kautta

Vision tavoitekuvaus 2040

Joensuun keskusta houkuttelee viipymään ja viihtymään. Joensuussa on helppo yrittää ja uusille investoinneille on keskustassa tilaa. Mahdollistamme helposti saavutettavat palvelut pohjoiskarjalaisella vieraanvaraisuudella.

Toimenpiteiden priorisointi

1. Nopeasti käynnistettävät toimenpiteet	2. Strategiset toimenpiteet	3. Avaininvestoinnit ja rakenteelliset muutokset
Torialueen ja muiden aukoiden viihtyisyyden parantaminen ja viilennyksen lisääminen lämpösaarekeilmiön lieventämiseksi (viherrakenne, varjostus, valaistus)	Keskustan, Penttilän ja lähialueiden (Mehtimäki, Niinivaara) palvelujen mahdollistaminen	Keskustan keskeisten ydinkortteleiden uudistaminen
Keskustan palvelu- ja tapahtumatarjonnan kokoaminen yhteen: • Palvelu- ja tapahtumatarjonnan kokonaisuuksien muodostaminen ja selkeä viestintä	Keskustan (ml. asemanseutu) kehityssuunnitelmien toteuttaminen • Kaupunkikuvan ja keskustan identiteetin kehittäminen • Liiketilojen ja kaupallisen rakenteen vahvistaminen • Julkisten tilojen ja kohtaamispaikkojen kehittäminen • Viihtyisyyden ja kaupunkitilan laadun parantaminen	Asemanseudun kehittäminen vetovoimaiseksi ja toimivaksi saapumisen, asumisen ja palveluiden kokonaisuudeksi yhteistyössä yksityisten toimijoiden kanssa. Tuetaan kehittämistä investointeja edistävillä maankäytön, päätöksenteon ja kaupunkikehityksen ratkaisuilla
Keskustan julkisten tilojen ja muiden kohtaamispaikkojen perusinfra toteutus ja aktiivisen käytön mahdollistaminen (luvitus, kalusteet, toiminta)	Perhe- ja lapsiystävällisyyden vahvistaminen palveluympäristöissä (leikkipaikat, taukopaikat, saavutettavuus)	Kaupungin investointien kohdentaminen laadukkaisiin, monikäyttöisiin ja käyttäjämäärältään merkittäviin ydinkeskustan julkisiin tiloihin
Pohjoiskarjalaisen vieraanvaraisuuden näkyväksi tekeminen palveluissa, tapahtumissa ja julkisissa tiloissa (ml. paikalliset tarinat ja kulttuuri)		Vetovoimaisen matkailualueen kehittäminen määrittelemällä keskeiset sisällöt ja aluekokonaisuudet
Pienet palvelukokeilut (pop-upit, kausipalvelut, toritoiminnot)		

Huippuosaamisen ja oppimisen Joensuu

Keskeiset toimenpiteet ja kehittämiskärjet

- Mehtimäen ja kampusalueiden kehittäminen oppimisen ja osaamisen keskuksina
- Osaamis-, tutkimus- ja yritystoiminnan toimivammat rajapinnat
- Vetovoimaiset ja näkyvät oppimis- ja kokeiluympäristöt kaupunkitilassa
- Yritysten ja oppilaitosten toimintaympäristön kehittäminen
- Kansainvälisyyden ja opiskelijakaupungin profiilin vahvistaminen
- Osaamisen kytkeminen kaupunkikehityksen kärkeen (metsä, fotoniikka, urheilu)

Vision tavoitekuvaus 2040

Joensuu houkuttelee uusia toimijoita ja investointeja: Joensuu on mahdollistava yritysten ja tutkimuslaitosten kumppani, joka panostaa osaamiseen, kehitysympäristöihin ja innovaatioalustoihin. Joensuulainen huippuosaaminen syntyy yhdessä tekemällä. Joensuu on kansainvälinen opiskelijakaupunki, jonka oppimisen keskus, Mehtimäki on toimiva ja vetovoimainen.

Toimenpiteiden priorisointi

1. Nopeasti käynnistettävät toimenpiteet	2. Strategiset toimenpiteet	3. Avaininvestoinnit ja rakenteelliset muutokset
Kaupunkitilan hyödyntäminen tutkimus-, oppimis- ja kokeiluympäristönä mm. näkyvien opiskelija- ja oppilaitosprojektien kautta (valot, puu, fotoniikka, tilapäiset kokeilut)	Mehtimäen kehittämissuunnitelman toteuttaminen: • Elämyksellisen reittiverkosto (valopolku) • Areenapromenadi ja tapahtuma-alueet • Louhelan tapahtuma-aukio • Fotoniikan ja metsäosaamisen innovaatioympäristöjen edistäminen • Kampusalueen, asumisen ja palveluiden yhdistävien hybridiratkaisujen kehittäminen • Liikunta- ja tapahtumainfrastruktuurin kehittäminen	Osaamis- ja koulutusrakennusten sijoittuminen ja kehittäminen ydinkeskustassa ja Mehtimäellä
Osaamisen ja oppilaitosten roolin näkyväksi tekeminen keskustassa (opasteet, viestintä)	Huippuosaamisen toimintamallin kehittäminen, jossa oppilaitosten, yritysten ja kaupungin osaamista hyödynnetään kaupunkitilan, rakentamisen ja palveluiden kehittämisessä (mm. fotoniikka, metsä, puurakentaminen)	Sirkkapuiston kehittäminen viihtymisen ja kulttuurin keskittymäksi osana laajempaa asemanseudun kehittämiskokonaisuutta
Mehtimäen ja kampusalueiden palveluiden ja tapahtumien näkyvyyden parantaminen	Yritysten toimintaympäristön kehittäminen kampus- ja keskusta-alueilla	Linnunlahden ja Hasanniemen alueiden kehittäminen oppimisen, tutkimuksen ja matkailun rajapinnassa
	Urheiluun ja liikuntaan keskittyvän oppimisen ja huippuosaamisen toimintamallin kehittäminen Mehtimäen alueelle	Kaupungin ja yksityisten toimijoiden yhteistyöhön perustuvat kehittämis- ja toteutusmallit (Public–Private Partnership)
	Kansainvälisen opiskelijakaupungin edellytysten vahvistaminen (asuminen, palvelut, arki, vapaa-aika)	

Elämysten Joensuu

Keskeiset toimenpiteet ja kehittämiskärjet

- Vetovoimaisten matkailu- ja elämysympäristöjen kehittäminen elämys- ja tapahtumakäytössä
- Veden, rantojen ja viherverkoston vahvempi hyödyntäminen
- Kulttuurin, tapahtumien ja kaupunkielämysten näkyvyyden lisääminen
- Keskustan, Linnunlahden ja sataman elämysvyöhykkeiden toteuttaminen
- Elämyksellinen, ympärivuotinen kaupunki asukkaille ja matkailijoille

Vision tavoitekuvaus 2040

Joensuu on innostava, ympärivuotinen kansainvälinen kaupunkimatkailukohde veden ja lumen äärellä, Saimaan ja Kolin välissä. Joensuussa on matkailijoille ja asukkaille aina mielenkiintoista tekemistä ja innostavia tapahtumia.

Toimenpiteiden priorisointi

1. Nopeasti käynnistettävät toimenpiteet	2. Strategiset toimenpiteet	3. Avaininvestoinnit ja rakenteelliset muutokset
Kaupunkitilan elämykselliset aktivoinnit ja tapahtumakäyttö (valo, puu, vesi, taide, pop-up-toteutukset)	Linnunlahden, Botanian ja Arboretumin alue matkailun, kaupallisten palveluiden, luonnon ja tapahtumien vetovoimaiseksi matkailu- ja elämyskokonaisuudeksi	Satama-alueen matkustajatoimintojen ja maankäytön kokonaisarviointi sekä toimintojen tarkoituksenmukainen uudelleenjärjestely
Ystävydenpuiston ja ydinkeskustan leikki- ja oleskeluympäristöjen kehittäminen	Pielisjoen ja Pyhäselän rantojen elämyskonseptin laatiminen (oleskelu, palvelut, reitit, ympärivuotisuus)	Elämyksiä kokoavien ranta- ja puistokokonaisuuksien investoinnit
Elämyksellisten reittien ja opasteiden toteuttaminen akseleilla: • Ilosaari – keskusta – Linnunlahti • Pielisjokivarsi • Mehtimäen valopolun toteuttaminen	Hyvinvointi- ja liikuntamatkailun kehittäminen osana matkailun kärkituoteperhettä	Merkittävät kaupunkikuvalliset maamerkki- tai elämyshankkeet (valaistus, sillat, maisemaratkaisut, taide)
Ympärivuotisten elämysten ja tapahtumien pilotointi keskeisillä reiteillä ja rannoilla	Kaupunkitilan ja julkisten tilojen käyttöä koskevien elämyksellisten periaatteiden ja toimintamallien määrittely	Koivuniemenpuiston kehittäminen monikäyttöiseksi toimintapuistoksi kaikenikäisille ja kaikille käyttäjäryhmille (vapaa-aika, tapahtumat, asumista tukevat palvelut)
Veturitallien alueen kehittämismahdollisuuksien selvittäminen ja valmistelu	Kaupungin käynnistämä raviradan alueen maankäytön ja elämyskäytön kehittämismahdollisuuksien arviointi ja jatkotoimenpiteiden määrittely	

3. Seuranta ja päivitys

- Vision toteutumisen seuranta ja päivittämisen ajankohdat
- Teemakohtaiset seurannan mittarit

Seuranta

Keskeisimmät seurattavat indikaattorit:

- Asukasluvun kehitys
- Työpaikkojen kehitys
- Investoinnit (kaupunki ja yritykset)

Seuranta laajemmassa kuvassa:

- Käynnistettyjen toimenpiteiden määrä ja valmistuneiden toimenpiteiden määrä
- Ulkopuolisen rahoituksen (erityisesti EU-rahoitus) arvon seuranta
- Investointien arvon seuranta (talouden seurannan kautta)
- Kaavoituksen eteneminen ja tonttien luovutuksien määrä

Seurantaa toteutetaan mittarien rinnalla kolmella tasolla:

1. Vuosittainen itsearviointi
 - Kaupunki laatii vuosittain teemakohtaisen sanallisen arvion toimenpidekokonaisuuksien etenemisestä, keskeisistä muutoksista, onnistumisista ja haasteista. Pelkät mittarit eivät aina kerro kehityksen taustalla olevia syitä tai muutoksia.
2. Asiantuntijoiden arviointi kahden vuoden välein
 - Vision toteutumista arvioidaan kahden vuoden välein asiantuntijoiden toimesta.
3. Valtuustokausittainen ulkopuolisen asiantuntijan toteuttama vaikuttavuusarviointi
 - Kerran valtuustokaudessa toteutetaan laajempi vaikuttavuusarviointi, jossa tarkastellaan vision toteutumista sekä mahdollisia tarkistus- ja kehittämistarpeita.
 - Symmetrisen kaupungin vision mahdollinen tarkistaminen ja tarkentaminen.

Seurannassa arvioidaan myös säännöllisesti, kuinka tasapainoisesti kaupunki kehittyy Pielisjoen itä- ja länsipuolella osana vision symmetriatavoitteen toteutumista.

Laadukkaan elämisen Joensuu

MITTARI	MITTARIN TARKOITUS
Uusien ja täydennysrakennettujen asuntojen määrä (kpl)	Osoittaa asuntotarjonnan määrä symmetrisen kaupungin alueella
Lapsiperheiden osuus keskustan asukkaista (%)	Mitata keskustan houkuttelevuutta lapsiperheiden näkökulmasta
Keskusta-alueen muuttovoitto (kpl)	Mitata ihmisten halukkuutta muuttaa Joensuun keskustaan

Vision tavoitekuvaus 2040

Joensuussa toteutuu laadukas, mutkaton ja turvallinen elämä vesistöjen äärellä. Joensuu tarjoaa uudistuvaa kaupunkiasumista, jossa luonto on lähellä. Joensuu tarjoaa lapsille ja nuorille kehittymisen ja menestymisen avaimet.

Sujuvan liikkumisen Joensuu

MIKSI JA MITÄ	MITTARIN TARKOITUS
Pyöräilyn ja kävelyn kulkutapaosuus keskustassa (%)	Mitata, onko symmetrinen kaupunki aidosti käveltävä ja pyöräiltävä
Joukkoliikenteen käyttö per asukas (%)	Osoittaa joukkoliikenteen käyttöä osana arjen liikkumista
Siltojen kautta kulkeva liikkuminen (kpl/vrk)	Osoittaa, sitovatko sillat symmetrisen kaupungin osia yhteen

Vision tavoitekuvaus 2040

Joensuussa julkinen liikenne on digitalisoitua ja toimivaa. Suomen parhaassa pyöräilykaupungissa panostamme myös kävely-ympäristöihin ja sujuvaan autolla liikkumiseen. Vartin kaupungissa ydinkeskustaan on helppo tulla.

Vieraanvarainen Joensuu

MIKSI JA MITÄ	MITTARIN TARKOITUS
Tyhjien liikeilojen osuus keskustassa (%)	Osoittaa symmetrisen kaupungin vetovoimaa elinkeinoelämälle ja palveluille
Torialueen täyttö- ja käyttöaste (%)	Mitata, millainen on torialueen ja ydinkeskustan vetovoima
Tyytyväisyys symmetrisen keskustan palveluihin (indeksi)	Mitata, millainen on asukkaiden kokemus keskustan palveluiden laadusta ja saavutettavuudesta

Vision tavoitekuvaus 2040

Joensuun keskusta houkuttelee viipymään ja viihtymään. Joensuussa on helppo yrittää ja uusille investoinneille on keskustassa tilaa. Mahdollistamme helposti saavutettavat palvelut pohjoiskarjalaisella vieraanvaraisuudella.

Huippuosaamisen ja oppimisen Joensuu

MIKSI JA MITÄ	MITTARIN TARKOITUS
Uudet yritykset ja työpaikkojen määrä (kpl)	Näyttää, syntyykö symmetrisen kaupungin alueelle yritystoimintaa ja työpaikkoja
Valmistuneiden opiskelijoiden pitovoima (%)	Mitata, pysyvätkö valmistuneet osaajat Joensuussa
Yritys-oppilaitosyhteistyö-hankkeiden määrä (kpl)	Näyttää, syntyykö yhteistyötä osaamisen ympärille

Vision tavoitekuvaus 2040

Joensuu houkuttelee uusia toimijoita ja investointeja: Joensuu on mahdollistava yritysten ja tutkimuslaitosten kumppani, joka panostaa osaamiseen, kehitysympäristöihin ja innovaatioalustoihin. Joensuulainen huippuosaaminen syntyy yhdessä tekemällä. Joensuu on kansainvälinen opiskelijakaupunki, jonka oppimisen keskus, Mehtimäki on toimiva ja vetovoimainen.

Elämysten Joensuu

MIKSI JA MITÄ	MITTARIN TARKOITUS
Rekisteröidyt yöpymiset, viipymä ja majoitusmyynti	Mitata matkailun kasvua, viipymää ja matkailutuloa symmetrisen kaupungin alueella
Tapahtumien kokonais- ja kävijämäärä (kpl/vuosi)	Mitata tapahtumatarjonnan laajuutta ja yleisömääriä symmetrisen kaupungin alueella
Talvikauden yöpymisten osuus kaikista yöpymisistä (%)	Osoittaa, vetääkö matkailu myös sesongin ulkopuolella

Vision tavoitekuvaus 2040

Joensuu on innostava, ympärivuotinen kansainvälinen kaupunkimatkailukohde veden ja lumen äärellä, Saimaan ja Kolin välissä. Joensuussa on matkailijoille ja asukkaille aina mielenkiintoista tekemistä ja innostavia tapahtumia.

Symmetrisen kaupungin vision toimeenpanosuunnitelma 2040

Toteutuksen 1. osa:

Vision toimenpiteiden tarkastelu ja ehdotusten seulonta

Edellisen vision
toimenpide-ohjelman
analyysi

- Työn ensimmäisessä vaiheessa tarkasteltiin aiemman symmetrisen kaupungin vision toimenpiteiden toteutumista sekä Joensuun toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia. Tarkastelussa arvioitiin miten Joensuun symmetrisen kaupungin elinvoima oli kehittynyt aikaisemman vision laatimisen jälkeen. Työvaiheessa käytiin läpi visioprosessin haastatteluissa ja työpajoissa esiin nousseet toimenpide-ehdotukset sekä vision valmisteluun liittyneet tuoreet selvitykset ja suunnitelmat. Näiden pohjalta muodostettiin kokonaiskuva siitä, millaisia toimenpiteitä vision toteuttaminen edellyttää ja miten ne liittyvät kaupungin strategiaan, kaavoitusohjelmaan, käynnissä oleviin kehittämishankkeisiin ja muihin alueellisiin prosesseihin.

Toimenpide-ehdotusten
seulonta

- Yksittäisten ehdotusten tarkastelun sijaan muodostettiin laajempi, poikkihallinnollinen kokonaiskuva symmetrisen kaupungin kehittämisestä. Tässä vaiheessa täsmennettiin myös suunnitelman keskeiset kehittämisteemat: Laadukkaan asumisen Joensuu, Sujuvan liikkumisen Joensuu, Vieraanvarainen Joensuu, Huippuosaamisen ja oppimisen Joensuu sekä Elämysten Joensuu. Tarkastelun tuloksena syntyi perusteltu pohja toimeenpano-ohjelman muodostamiselle.

Toteutuksen 2. osa:

Toimenpideohjelman muodostaminen

Teemakohtaiset toimenpide-ehdotukset

- Vision tavoitteet muutettiin konkreettisiksi ja toteuttamiskelpoisiksi toimenpiteiksi. Toimenpiteitä tarkennettiin kaupungin eri toimialojen kanssa käydyissä keskusteluissa, ja niiden yhteys maankäyttöön, kaavoitusohjelmaan, investointeihin, palveluihin ja muihin kaupungin kehittämistoimiin arvioitiin. Toimenpiteet koottiin teemakohtaisiksi kokonaisuuksiksi ja niitä konkretisoitiin muun muassa toteutustavan, sijainnin, ajoituksen ja vastuutahojen näkökulmasta. Toimenpide-ehdotuksia käsiteltiin yhteisessä työpajassa, jossa niitä arvioitiin, jalostettiin, priorisoitiin ja aikataulutettiin. Lisäksi toimenpiteitä kohdennettiin maankäyttöön ja vietiin kartoille.

Toimenpiteiden valinta ja jatkojalostaminen

- Lopputuloksena muodostettiin konkreettinen toimeenpanosuunnitelma, jossa keskeisiksi kokonaisuuksiksi nousivat muun muassa Penttilänrannan rakentamisen jatkaminen, kaupunkirakenteen avaaminen Pyhäselän suuntaan, Pielisjoen vesistöympäristön ja suiston kehittäminen, keskustan asumisen ja palveluiden vahvistaminen, sujuvan liikkumisen kehittäminen sekä keskustan vetovoiman ja tapahtumallisuuden lisääminen. Toimenpiteet jäsennettiin nopeasti käynnistettäviin toimenpiteisiin, strategiaan toimenpiteisiin sekä avaininvestointeihin ja rakenteellisiin muutoksiin.

Toteutuksen 3. osa:

Toimenpideohjelman viimeistely ja esittely

Toimenpideohjelman raportointi

- Toimenpidekokonaisuus viimeisteltiin visuaaliseksi ja päätöksenteossa hyödynnettäväksi toimeenpanosuunnitelmaksi. Valmistelun aikana suunnitelmaa esiteltiin päättäjille ja valmisteluryhmälle. Saadut kommentit ja täsmennystarpeet käytiin läpi, ja ne huomioitiin lopullisessa aineistossa. Näin toimeenpanosuunnitelmasta muodostui symmetrisen kaupungin tulevaisuutta ohjaava kokonaisuus, joka sisältää vision tavoitteiden ja toimenpiteiden lisäksi niiden priorisoinnin, alueellisen kohdentamisen, strategiset kytkennät sekä toteutumisen seurannan periaatteet.

Toimenpiteiden toteutumisen seuranta

- Lopulliseen toimeenpanosuunnitelmaan sisällytettiin myös teemakohtaiset mittarit ja seurannan toimintamalli. Suunnitelmassa seurataan esimerkiksi asukasluvun, työpaikkojen ja investointien kehitystä, käynnistettyjen ja valmistuneiden toimenpiteiden määrää, kaavoituksen etenemistä sekä symmetrisen kaupungin itä- ja länsipuolten tasapainoista kehitystä. Lopputuloksena syntyi selkeä ja konkreettinen toimeenpanosuunnitelma, joka ei ole erillinen ohjelma vaan osa kaupungin strategista kokonaisuutta. Se ohjaa investointeja, maankäyttöä, hankkeita ja kehittämistoimia sekä tarjoaa yhteisen kehyksen vision toteuttamiselle yli valtuustokausien.

Symmetrisen kaupungin vision toimeenpanosuunnitelma 2040

- **Toimijahaastattelut**

Joensuun kaupungin virkahenkilöiden ja johtavien päättäjien haastattelut

Kaikkiaan 13 haastattelua

- **Työskentely nuorisovaltuutettujen kanssa**

Nuorisovaltuustolle suunnattu työpaja ja idearivihityyppiset tapaamiset nuorisovaltuuston edustajien kanssa

Osallistujia kolmeen tilaisuuteen yhteensä n. 50

- **Sidosryhmille yhteinen työpaja**

Työpajaan kutsuttuina vision haastattelukierroksella mukana olleet tahot, Joensuun päättäjät, nuorisovaltuuston edustajat, kaupungin johto

Vision teemojen käsittely ja ehdotukset

Osallistujia yhteensä 41

- **Kysely kuntalaisille teemojen toimenpiteistä**

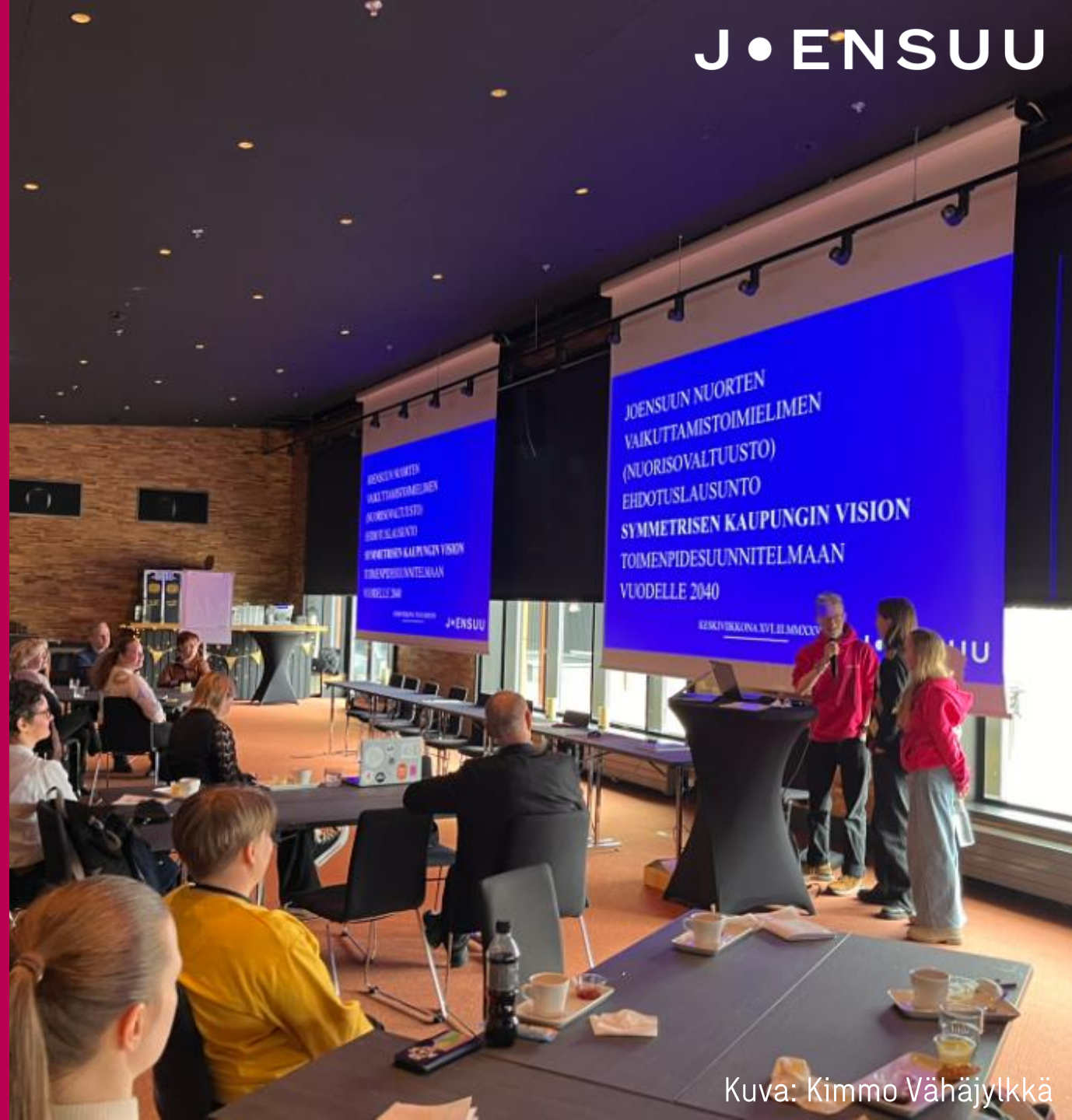
Vastauksia kaikkiaan n. 350

- **Valmisteluryhmän kokoukset**

Visioproessin ohjaaminen, kokouksia prosessin aikana 5

- **Esittely kaupunginvaltuustossa**

Kokous 25.5.2026; Keskustelu ja evästyksen päätöksentekoon

Kuva: Kimmo Vähäytikkä